

ח"כ איזבל בכרם נבות

באחור של שעתים יצא וילסון, ונתקל בפרס. הישראלי שאל את הבריטי מה היה הנושא החשוב, שבגללו ארכה השיחה זמן כה רב. השיב וילסון: פרשת-פרופיטומו.

תגלית זו כלולה בספר בריטי חדש על אותה פרשה ישנה וכמעט-נשכחה. הספר קרוי מלכות הדבש, והוא עורר מחדש את הוויכוח על הפרשה כולה. בישראל הופיעה הפרשה בדמותה של מנדי רייס-דייוויס, אחת מגיבורותיה, שהפכה מלכת חייה הלילה של תל-אביב, ויש אומרים: הליידי הראשונה של ישראל. בבריטניה היתה זונה, לדרביה, סיפר לה פרס עצמו על פגישתו עם קנרי.

עיקר הפרשה: הגילוי ששרה-מילחמה בממשלה השמרנית, ג'ון פרופיטומו, שכב עם זונה בשם כריסטיין קילר, אותה קילר שכנה גם עם מרגל בשם יבגני איוואנוב, הנספה לענייני חיל-הים בשגרירות הסובייטית בלונדון.

פרופיטומו שיקר לפרלמנט ונאלץ להתפטר (הבריטים, בניגוד לישראלים, אינם מחייבים בהכנה ובסלחנות כאשר השרים משק"רים לפרלמנט שלהם). מאז הוא חי בצניעות, כאיש פרטי. במרכז הפרשה עמד אוטטיאופאט (מין רופא המטפל בעצמות) בשם סטפן וורד, שעסק גם באספקת אובייקטים מיניים לחברה הגבוהה הבריטית. כריסטיין ומנדי שכנו בדירה שלו, ושם העניקות את חסריהן לגברים שונים. בנייהם — סר צ'ארלס כלור, המיליונר היהודי המנוח, שעל שמו נקרא פארק בתל-אביב, וורד הואשם בכך שחי על ריווחי זונות. היה זה אחד המיש"פטים האהובים כליכך על הבריטים: מישפט שכולו צביעות, הנאה מינית פרווררית והתפלשות צדקנית ברפש. כזה היה מיש"פטו של אוסקאר ויילר, וכזה היה מישפטו של וורד. האיש הורשע אך התאבד ומת לפני מתן גזר-הדין.

במהלך המישפט העירו זונות שונות על מינהגי ומנהגי החברה הבריטית הגבוהה. בלונדון התקיימו אז אורגניות מיניות מכל הסוגים, שבהם השתתפו ראשי-המדינה, בני האצולה וכל מי שהיה IN. העדה המרשימה ביותר במישפט, לדעת כל, היתה מנדי, יפהייה קטנה וקריירה בת 16.

עכשיו מגלה המחקר החדש שכל הזונות שיקרו, בפקורת קציני-המישפט, כולן הורו בשקריהן אחר-מעשה. זהו אחד הגילויים בספר, השופכים אור חדש על הפרשה כולה. למשל: איוואנוב לא השתמש בכריסטיין קילר ובסטפן וורד כדי להפיל בפח את השר הבריטי. ההיפך הוא נכון: שרות-הביטחון הבריטי (אס-אי-5) הוא שהשתמש בוורד ובקילר כדי להפיל בפח את איוואנוב, זה נלכד במלכות-דבש" — כלומר, בהרפתקה מינית שנועדה לצורך סחיטה.

פרט שני: אחד המשתתפים באורגניות הראשונות היה קצין צעיר ממוצא יווני בשם פיליפ, שנישא לאחר מכן לאליוונט, המלכה הנוכחית של בריטניה. כל העדויות על כך טושטשו, וכל האיות הועלמו. חקירה בלתי-תלויה של נשיא בית-המישפט העליון העלתה חרס, כי הכל שיקרו לו. כמו אצלנו.

אחת הזונות המערובות בפרשה, המומחית-למלקות מריאלה נובוטוני, ליוותה את ג'ון קנרי באמריקה במסע-הבחירות שלו לנשיאות ב-1960. מכאן התעניינותו המודאגת של קנרי, בשיחתו עם וילסון. הוא חשש מפני הגילוי. על קנרי אמר ראש-ממשלת בריטניה באותה תקופה, הארולד מקמילן: "הוא חילק את זמנו לשניים. במחצית הזמן חשב על מעשי-ניאוף, ובמחצית השניה חשב על רעיונות מיד-שנייה, שהומצאו לו על-ידי יועציו." (על קנרי נאמר אז בווינגטון: "הוא עושה למען מישחק-המישגל מה שאיוונהאר עשה למען מישחק-הגולף." פסוק זה הועלה לא-מכבר מחדש בקשר עם פרשת גרי הארט המיסתן).

ככל מישחק-המישגל שהועלה בפרשת-פרופיטומו תפס הסאטור מאזוכים מקום מרכזי. אחת הזונות השכירה את שרותיה תמורת לירות-שטרלינג אחת למכה שה

מנדי

עניקה לשוכר. במסיבות רבות עסקו האצילים בהכאת צעירה יפהייה ועירומה, שהיתה כבולה בצווארה, בידיה וברגליה. "אחר-כך התנהגו כולו באופן נורמאלי לגמרי", העיר אחד הנכונים. במסיבה מסויימת עמד בכנייה סה גבר עירום, כששק על ראשו, וכל אחד מן הבאים התבקש להלקות פעם אחת לפני כניסתו לאולם-הגשף. בעת המישפט לא התגלתה זהותו של האיש. הספר מגלה זאת: היה זה אנתוני אס-קוויט, נכדו של הלורד אסקוויט, ראש-הממשלה האגדתי של בריטניה במלחמת-העולם הראשונה. יש אומרים כי המאזוכים נפוץ כליכך בחברה הבריטית הגבוהה בשל ההווי בכתיה-הספר, "הציבוריים" (כפי שנקראים בבריטניה בתי-הספר הפרטיים לנבייה-אצולה, ממין זכר בילברד). במישפט הועלו חלק מן הפרטים האלה, והקולר נתלה על צווארו של וורד. הספר החדש מותח ביקורת קטלנית על השופט ועל התובע. נאמר עליהם כי "רצחו" את וורד על-ידי ניהול מרושע של המישפט. וורד היה "מושחת", על פי המושגים המקובלים, אך בוודאי לא היה פושע. מסתבר כי לא עשה כלל את המעשה שעליו הורשע: חיים על ריווחיהן של כריסטיין קילר ומנדי רייס-דייוויס. להיפך, הוא הוציא כסף עליהן. הן שילמו לו בקושי שכר-דירה.

כדיעבר מופיעה גם עלייתה של מנדי לישראל באור אחר. אחרי הפרשה הכירה את הדייל רפי שאולי, באה איתו לארץ, התחתנה איתו, הצטלמה כשהיא מרליקה נרות-שבת ועשתה את כל שאר הנרכים הנדרשים מבת-ישראל כשרה. אחרי כמה שנים התגרשה ונעלמה מן האופק הישראלי. מתקבל הרושם כי מנדי, היפהייה המחשבת, פשוט חיפשה מיקלט זמני אחרי שנשרפה בבריטניה, שהתה כאן ער עבור זעם, והלכה לדרכה בבוא העת.

אורי אבנרי אישי יותר

אותן באמת. זה תרם לשינאה הגוברת הקיימת באש"ף כלפי כל המישטרים הערביים, המגיעה בימים אלה לשיאה. מצד שני השתכנעו סרטאוי ואברמאון שהיהודים המיוזרחיים מהווים עתה חלק מן האומה הישראלית החדשה, ושלא יעלה כלל על דעתם לחזור לארצות-לירדם, גם אם אין להם טינה כלפי ארצות מסויימות, כמו מארוקו. מכאן היה רק צעד קטן אחד אל המסקנה: האומה הישראלית החדשה היא עובדה קיימת, שלא ניתן לערער עליה. לכן יש להגיע עימה להסדר, שבמיסגרתו יוכלו הפלסטינים להקים את מדינתם שלהם.

סרטאוי הפך חלוץ המאמץ הזה. הוא חשף את עצמו, ובסופו של דבר נרצח. אברמאון נשאר ברקע, כשהוא מתאם ומנהל את המיבצע במישרים הראשיים של פת"ח. הוא אחד היועצים הקרובים ביותר ליאסר ערפאת.

לא פגשתי אותו בכירות, כאשר התראיתי עם ערפאת שם.

אברמאון עם סרטאוי

אולם הוא נכח בכל הפגישות שלי עם ערפאת בתוניס. סיפרתי על כך בסיפרי אויבי, אחי (שיופיע בקרוב בעברית). באותו הזמן גם למר את הבעיה מבחינה עיונית. הוא חוקר את תולדות ישראל. כשוכה בתואר דוקטור מטעם אוניברסיטת מוסקו, היה הנושא: הצינונות. כמוסקויה ספג את התיאוריה הסובייטית על שיתוף-הפעולה שהיה קיים, ככיכול, בין הנאצים והצירי נים בימי השואה, שקר מילפצתי שנולד במישפט קסטנר. ביליתי רבה זמן כרי להסביר לאברמאון את האבסורדיות שבכוח הזה, והתקת האמיתי של פרשת קסטנר ופרשות אחרות. מכיוון שהתמחתי בזמנו בעניין קסטנר, יתכן שהצלחתי במידת-מה. הוא ביקש ממני לשלוח לו את הספרים שהופיעו בארץ על פרשה זו. הרב מטגל אור נוסף על הצורך החיוני שבמיפגשים כאלה. אין תחליף לרשיה. משאזומת בין ממשלות והנהגות לאומיות צריך להתנהל במישור הדיפלומטי. אין הוא יכול לטפל בשורשי הבעיה — הגישה הבסיסית של כל צד אל הצד השני. חשוב שראשי אש"ף יבינו את הטראומה של השואה, כשם שחשוב שראשי ישראל יבינו את הטראומה של "האסון", כפי שקוראים הפלסטינים למה שאירע להם ב-1948.

אין ספק שאישה-שכ"כ, שהעידו השבוע במישפט המשתתפים במיפגש-ירומניה, צדק באומרו שהפגישות שלנו גרמו למיתון העמדות של אש"ף.

החלטתו של אברמאון להיחשף עתה ולקחת בעצמו חלק במיפגשים פומביים היא צעד נוסף בדרך התפתחותו.

הליידי הראשונה

במארס 1963 טס סגן שר-הביטחון, שימעון פרס, לווינגטון. נקבעה לו פגישה עם הנשיא ג'ון קנרי. פרס הופיע בשעה היעודה, הושב כרוב כבוד בחדרה-המתנה — ושם חיכה וחיכה. נאמר לו שהנשיא משוחח עם ראשי-האופוזיציה הבריטי, הארולד וילסון, ושהשיחה מתארכת.

חברת-הכנסת אורה נמיר רואה את עצמה כמנהיגת מחנה-היר נים במפלגת-העבודה. מכיוון שכך, היא גם חולשת על מוסדות שונים הכפופים במישרין או בע"קיפין למפלגת-העבודה, כמו "המרכז הבינלאומי לשלום בי-מיוזרח התיכון". היא דאגה לסלק מן המוסדות האלה את כל אנשי-השלום היותר-עיקביים. התירוץ הקבוע: "אם אלה יהיו שם, לא יבואו היונים המתונות." מתונות כמות.

נמיר

אם מחנה-השלום הישראלי נראה כפי שהוא נראה — עלוב, שפוף-קומה, מפולג, מי-סוכך, אכול שנאות הדריות — יש לה חלק בכך.

והנה, כאשר הציע משה ארנס לתקן את אחד ממעשייה-הנבלה הנתעבים ביותר בתולדות המדינה — גירוש בני איקרת ובירעם מכפריהם בדרכי מירמה וכחש — קמה אורה נמיר והודיעה שהיא מתנגדת לכך בתוקף. יחד עם אנשיה-ליכוד, סיכלה את המזימה.

מדוע? מפני שזה מפחיד את הקיבוצים והמושבים בסביבה, שגזלו את אמותיהם של שני הכפרים. ובאופן רישמי: מפני שזה יכול, חלילה, לשמש תקדים להחזרתם של מגורשים אחרים. אם פרשת איקרת ובירעם מזכירה את פרשת נבות היוזרעאלי, הרי אורה נמיר היא איזבל מודרנית.

רפי יוצא למילחמה

זהו עוד סרט על חייל צעיר שנפגע בחוטי-השררה, והנאלץ להסתגל לחיים כשהוא משותק בחלק התחתון של גופו. בעיקר מדאיגה אותו בעיית הפוטנציה המינית.

על הנושא הזה נעשו סרטים רבים, טובים וגם טובים מאוד, אחרי מלחמת-העולם השנייה ומלחמת וייטנאם. אין הרבה מה לחדש לגבינו. ואכן, הסרט לא שם זין אינו מחדש דבר. גם השם הדרוביאומצי הפרובוקטיבי אינו מוסיף דבר.

אם כן, מדוע בכל זאת הרגשתי במהלך הסרט שעניי מתחילות לרמוע? אולי מפני שהבעיה נשאת תמיד חרשה ומכאיבה, ולא חשוב כמה פעמים היא מוצגת לעינינו. ואולי מפני שיש בכל זאת הברל בין ביל וג'ון ובין רפי, כנס של השכנים. רפי שבסרט (איקה זוהר) הוא אמין. אין הוא טיפוס עמוק כמו במוח. סתם צבר שוק קרה לו. המורד בגורלו, הממרר את חייהם של אבא אמא, הוזרק את אהובתו, המקלל את גורלו ואת כל מי שנשארו להם רגליים ואיברי-מין. סיכלו אינו מוסיף לו עומק, אולי משום-כך הוא כה אמין.

פחות אמינה חברתו נירה (ענת וקסמן), שגם היא משתדלת להיות סתם צברית. היא נראית כדמות-פלאסטיק, שנלקחה מאחד השלאגרים הערכניים הממלאים את פסיקהול של הסרט. התפקיד החייב שחוקנית בעלת עומק רב יותר, ולא רק ווגי-שריים מפורא. הגישה המבינה מיה (ליאורה גרוסמן) משכנעת יותר. כמו בכל הסרטים מסוג זה, המסר הוא פאציפיסטי. חוץ מן ההגנה על הקיום והחיים, איוו מטרה מצדיקה את הפיכתו של נער עליו לנכה המרותק לכסא-גלגלים? אין זה נשאל בסרט, הבורח שמה עימות כזה. גם ההורים הנבוכים והמיואשים בסרט (שמאל) שילה ועיית צור) אינם שואלים: מדוע? הסרט עצמו אינו מפרט היכן נפגע הנער בהיתקלות עם "מחבלים", ומדוע.

אבל אין גם צורך בכך. השאלה זועקת מן הסרט. גם מבלי שאיש ישאל אותה.

אני מצפת

הפגישה בהונגריה הביאה לחשיפתו של אדם שאינו אוהב, בדרך כלל, להופיע בפומבי: מחמדו עבאס, חבר הוועד-הפועל של אש"ף ומראשי פת"ח, המכונה אברמאון (ראה נדון).

פגשתי עם אברמאון פעמים רבות, תמיד בתוניס. מבחינה מסויימת, הוא אבי המגמה באש"ף, המכירה בחשיבותו של מחנה-השלום הישראלי.

הוא נולד בצפת, והיה נער כאשר גורשה מישפחתו משם. באחת מהרצאותיו על כיבוש צפת, אמר יגאל אלון כי שאיפתו בעת הכיבוש היתה, שלא להפריע לערבים לעזוב. הגדרה ערינה הראוייה-ליציון. מה שהבריטים קוראים UNDER STATE-MENT.

מכיוון שרחל אשתי גדלה בצפת, שם היה אביה רופא-ילדים, דיברנו לא-אחת על הנושא הזה. ניסיתי לברר אם היה בילדותו אייפעם בטיפולו של הדוקטור ארנסט גרינבאום על הריכנען. הוא לא זכר.

אברמאון המשופם והממושקף, אדם ערין, שקט, הדומה איכ"ש להמורה, הגיע אל רעיון המיפגשים בהדרגה. רכבו מקבילה מאור לזו של עיצאם אל-סרטאוי, ירדו ונתפסו הקרוב.

על שניהם הוטל בשעתו לכבול את החוקים האנטי-יהודיים, היהודים מישראל לארצות הערביות. הריעה היתה אז שהיהודים האלה גורשו על-ידי השליטים הערביים בכוח, ומתגעגעים אל ארצות-מוצאם. מכאן הסיקו אברמאון וסרטאוי שאם ישכנע אש"ף את הממשלות הערביות לכבול את החוקים האנטי-יהודיים, להזמין את היהודים בחזרה ולהחזיר להם את רכושם, תהיה ירידה המונית מהארץ "הביתה".

במהלך מאמציהם השתכנעו השניים כי זוהי טעות משני הצדדים. מצד אחד, הממשלות הערביות לא התכוונו באמת להזמין את היהודים ולהחזיר להם את רכושם. הבעיה הפלסטינית לא עניינה